

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ නැග

මාත්‍රුක් කොළඹකෙනුකාංග නීලවයම්

තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අහෝසි කොට නව නීති පැනවීම අවශ්‍යව තිබේ

2013 මැයි 9 වනදා, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව : විපසුයේ දේශපාලනයෙකු වන අසාද් සාලි මහතා මැතකදී අත්අඩංගුවට ගෙන රඳවා තැබීමත් සමගම තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත නැවතත් විවේචනාත්මක පිරිස්සීමකට ලක්ව තිබේ. මෙසේ දේශපාලන විරුධවාදීන් මැඩ පැවත්ත්වීම සඳහා තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යොදාගැනීම විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය සහ අනෙකුත් සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් විසින් හෙළා දකිනු ලැබ තිබෙන අතර පනත කරුණු හා තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අහෝසි කරන ලෙස ද ඒ වෙනුවට අවශ්‍යතාවයක් පවතිනම් නිසි පරිදි නව නීති පනවන ලෙසද අපි නැවත වරක් දැඩිලෙස ඉල්ලා සිටිමු.

මැත සිදුවීම් සැලකිල්ලට ගෙන විපසු නායක වරයා ස්ථාවර නියෝග 23 (2) යටතේ පාර්ලිමේන්තුව වෙත ප්‍රයාශක් ඉදිරිපත් කරමින් තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අවවලංගු කරන ලෙස ඉල්ලා සිටි අතර අග්‍රාමාත්‍ය වරයා විසින් එය ප්‍රතිකෙෂ්ප කරන ලදී. සාලි මහතා සම්බන්ධ සිදුවීම හා 2008 දී සිදුවූ දේශීලස්. තිස්සනායගම් මහතා අත්අඩංගුවට ගෙන වරදකරු කරනු ලැබීම වැනි සිද්ධීන් මගින් පෙනී යන්නේ “..... දේශපාලන විරුද්ධවාදීන් හා රජයට එරෙහි වන අය මරුදනය කිරීම සඳහා රජය විසින් තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතෙහි විධි විධානයන් යොදා තොගන්නා බවට අග්‍රාමාත්‍යවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත දෙනු ලැබූ සහතිකය කිසිසේත්ම විශ්වාසය තැබිය හැකිකක් තොවන බව හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගරුකරන පුරවැසියන්ගේ ගුහ වාදී ලෙස යමක් විශ්වාස කරන සුළු සවභාවය උරගා බලන්නක් ද වී ඇති බවයි. රජයේම ලියවිල්ලක්වූ ජාතික මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මගින් වසරක කාලයක් තුළදී තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හාවතය සමාලෝචනය කිරීමට හා එම පනතෙහි විධිවිධානයන් පිළිගත් මානව හිමිකම් සම්මතයන් හට අනුකූල වන සේ සංගේධනය කිරීමට පොරොන්ද වී තිබු තත්ත්වයක් තුළ මෙසේ එම පනත හාවත කිරීම පිළිබඳව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දයේ දැඩි සැලකිල්ල යොමුව ඇත. සාලි මහතා අත්අඩංගුවට ගෙන රඳවා තැබීම තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සිමා කිරීම විශ්වාසයක් වන බවට වන උදාහරණ ගණනාවකින් එකකි.

මෙම පනත 1979 අංක 48 දරණ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) පනත ලෙස පනවනු ලැබ 1982 අංක 10 හා 1988 අංක 22 පනත් මගින් සංගේධනය වූවක් වෙයි. මෙම පනත එය පැනවූ දා සිටම ආණ්ඩුතුම ව්‍යවස්ථාව මගින් ආරක්ෂාකරණ බවට විධිවිධාන සලසා ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් පුළුල් ලෙස උල්ලංසනය කිරීමට ඉඩකඩ සලසන්නක් පමණක් තොව එය දිරිගන්වන්නක් ද දූ බව හා සමකාලීන මානව හිමිකම් ප්‍රමිතින් සමග සපුරාම තොඟකග වන්නාවූ පියවරක් ද ලෙස ලොව පුරා හෙළා දැකිමට ලක් වූවකි. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික නීතියේ ප්‍රමාදයන් සමග එකාබද්ධ වී කොට සංකීර්ණ වී මෙම පනත සියලු ජාතිනට අයත් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියන් දහස් ගණනකට මූලික සිවිල් නිදහස අහිමි කිරීමට හා ගාරීරික හානි හා මානසික පීඩාවන් පැමිණවීමට උපයෝගී කොට ගනු ලැබ ඇත. ආණ්ඩුතුම ව්‍යවස්ථාවේ 18 වන සංගේධනය, 43 වැනි අග විනිශ්චයකාර වරයා (වරිය) දෙශ්පාහියෝගයට ලක්කොට ඉවත් කිරීම, නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යාන්ත්‍රණය දේශපාලනීකරණය කිරීම පිළිබඳව වූ සුවිශාල සාක්ෂි ගොන්න හා එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අපරාධ නීතිය අයුතු ලෙස, තොරාගැනීම් සහිතව හා පක්ෂපාතී ලෙස උපයෝගී කර ගැනීමේ අවස්ථාවන් ඇතුළු කනස්සල්ල දනවන සුළු මැත

කාලීන වර්ධනයන් හේ සන්දර්භය තුළ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත වැනි වැරදි ලෙස හාටිත කළ හැකි ආයුදයක් අපගේ හාටිත නීතින් අතර පැවතීම අනතුරුදායකත්වය උගු කරවන්නකි. වැඩිදුරටත්, හඳිසි අවස්ථා තත්ත්වය ඉකත් වීමත් සමගම අවලංගු වන්නට නියමිතව තිබුණු හිඳිසි අවස්ථා රෙගලාසි ගණනාවක්ම තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ පහසුවෙන් හා කාර්යක්ෂම ලෙස තැවත පැනවීම මගින් දිගටම බලපෑවැත්වීමට සලස්වා තිබේ. හඳිසි අවස්ථා තත්ත්වයක් විධිමත් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමකින් තොරව හා එසේ කිරීම සමගම ක්‍රියාත්මක වන සංචරණ හා තුළනයන්ගෙන් තොරව හඳිසි අවස්ථා ක්‍රියාමාර්ගයන් දිගටම පවත්වා ගෙන යා හැකි වන්නේ කෙසේද යන්න මෙමගින් තීදුසුන් සහිතව පැහැදිලි කෙරේ. යුද්ධයේදී යටත් වූවන් හා ප්‍රනරුත්පාපය වූවන් සම්බන්ධයෙන් වන කාර්ය රාමුව මෙම සන්දර්භය තුළ විශේෂයෙන් අවධාරණය කරනු ලැබේ යුතුවේ. එමෙන්ම යුද්ධයෙන් පසු සමගි සන්ධානය හා සම්පාදනය සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්කිරීම වෙත එමගින් ඇතිවන වතු බලපැමි කෙරෙහිද දුඩී අවධානයක් යොමු විය යුතු අතර 2011 දී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්දුය විසින් ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණය ඉදිරියේ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතෙහි රෙගලාසි අනියෝගයට ලක්කළ අවස්ථාවේදී ද මෙම ගැටළු ඉස්මතු කරන ලදී.

වර්තමානයේ පවතින ආකාරයේ වන තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතක් ප්‍රජාතන්ත්වාදී සමාජයක කිසිසේත්ම පැවතිය නොහැකි වූවක් වන බව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්දුය නිරතුවම දුරු ස්ථාවරයයි. දැඟක තුනක් පුරා මෙම පනත ක්‍රියාත්මකව පැවතිම නිලවීයෙන් සාධාරණීකරණය කිරීමට හේතු පාදකවූ තුස්තවාදී තරජනය මූලිනුප්‍රා දමා ඇති වත්මන් තත්ත්වය තුළදී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්දුය තමන්ගේ මෙම ස්ථාවරය දුඩී ලෙස තැවත ප්‍රකාශකාට සිටී. වැඩිදුරටත් පහත හේතුන් පදනම් කොටගෙන අප එසේ කියා සිටින්නෙමු.

තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් විධායකය වෙත ලබාදෙන අතිශය පුළුල් බලතල වල ස්වභාවය හඳිසි අවස්ථා බලතල හා සමානවේ. නමුත් ආණ්ඩුක්ම වූවස්ථාවේ XVIII පරිව්‍යේදිය හා මහජන ආරක්ෂක පනත යටතේ සාම්ප්‍රදායික හඳිසි අවස්ථා බලතල සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා කාලසීමාවෙන් කාල සීමාවට පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ඇමැති ලබාගත යුතු වීම වැනි සීමිත අධික්ෂණ කරය රාමුවට පවා එම පුළුල් බලතල වල ක්‍රියාකාරීත්වය යටත් නොවන අතර බෙහෙවින් බැඳීම් රිහිත වේ. එබැවින් නීතියේ අධිපත්‍යය වෙතින් තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත බිඳියන පළමු අවස්ථාව වන්නේ තරජන සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී විධායකයට සූචිත්‍යා බලතල පැවරීම පිළිබඳව වන සංකල්පීය සාධාරණීකරණයට මූල්‍යවන සූචිත්‍යා තත්ත්වයන් පිළිබඳව වූ උපකල්පනය කණ්ඩා හැරවීමයි. මෙයින් අදහස්වන්නේ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත වෙතින් අපේක්ෂිත ස්ථාවර සූචිත්‍යා බලතල පද්ධතිය සාමාන්‍යයන් විධායකයට එවතින් සූචිත්‍යා බලතල පැවරීම පාලනය කරන ප්‍රකාශයට පත්කිරීම, දැන්වීම් කිරීම, වලංගුවන කාල සීමාවක් සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබාගැනීම සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අධික්ෂණය වැනි වැදගත් ක්‍රියාපරිපාටිමය ආරක්ෂණයන් සමග ගැටෙන බවය.

1979 දී තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත පනවනු ලැබුයේ තාවකාලික පියවරක් ලෙස බව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්දුය වැඩිදුරටත් සැලකිල්ලට ගනී. එය පනවනු ලැබුයේ එවකට දිවයිනේ උතුරු පළාතේ පැවති අඩු උව්‍යවතාවයකින් යුතුවූ සන්නද්ධ කැරලිකාරීත්වයේ මූල්‍ය අවධින් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා වූ එවකට පැවති රුපයේ දේශපාලන හා හමුදා උපායමාර්ගයේ අංශයක් වශයෙනි. මූල්‍ය පනතේ 29 වන වගන්තිය මගින් පැහැදිලිවම ප්‍රකාශකාට ඇත්තේ එය බලපවත්වනු ලබන්නේ වසර තුනක කාල සීමාවක් සඳහා පමණක් වන බවය. නමුත් මෙය 1982 අංක 10 දරන තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) සංශෝධන පනත මගින් අවලංගු කරනු ලැබූ අතර එමගින් තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ස්ථාවර ක්‍රියාමාර්ගයක් බවට පත්කරනු ලැබේණි. පවත්නා තත්ත්වයට නොගැලපෙන පරිදී වූවද තවමත් පනතේ කෙටි නාමයෙහි “තාවකාලික විධිවිධාන” යන වචන අන්තර්ගතවේ.

මෙම පනත ආණ්ඩුක්ම වූවස්ථාවේ 84 වන වචනවස්ථාවේහි අන්තර්ගත ක්‍රියාපරිපාටිය තුළින් සම්මත කරගනු ලැබේමද මෙහිදී සැලකිල්ලට ගතයුතුවේ. 84 වන වචනවස්ථාව යනු ආණ්ඩුක්ම වූවස්ථාවට අනුකූල නොවන පනත පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙන් දෙකේ වැඩි ජන්දයකින් සම්මත කිරීමට ඉඩකඩ සලසන අරුම පුදුම විධිවිධානයකි. 84 වන වචනවස්ථාවේහි පරාසය තුළට වැවෙන එවතින් පනත්වල අන්තර්ගතය පනත පැනවීමට පෙර ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණයේ සමාලෝචනයට ලක්කිරීම 120(C) වචනවස්ථාව මගින් වලක්වනු ලැබේ. මෙසේ ගන්කළ, තුනෙන් දෙකේ වැඩි ජන්දයේ අවශ්‍යතාවය සැපිරෙන්නේනම්, ආණ්ඩුක්ම වූවස්ථාවේ මෙම විධිවිධාන යටතේ මූලික අයිතිවාසිකම් ඇතුළු ආණ්ඩුක්ම වචනවස්ථාවේ ඔහුම විධිවිධානයකට අනුකූල නොවන නීතින් පැනවීමට හැකිවේ. වීරවංස එ. නීතිපත් (2000) 1 S L R 387 නඩුවේදී මාර්ග් ප්‍රනාන්දු විනිශ්චයකාරතුමා ප්‍රකාශ කළ පරිදි,

“තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ කෙටුම්පත් පනත අධිකරණයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූවිට එහිවූ යම්කිසි විධිවිධානයන් මගින් ව්‍යවස්ථා 12(1), 13(1), සහ 13 (2) හට යම් සාධාරණ මට්ටමක සීමාවන් පැනවෙන්නේද තැනිද යන්න සහ ව්‍යවස්ථා 15(7) හට (ඡාතික ආරක්ෂාවේ යහපත පිශිස යනාදී) මේ මගින් අවසර දෙනු ලැබේද යන්න අධිකරණය විසින් තීරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණි. කටර හෙයින්ද යත් කෙටුම්පත් පනත තුනෙන් දෙකේ වැඩි ජන්දයකින් සම්මත කිරීමට තීරණය කරනු ලැබේ ඇති බව අධිකරණයට දැනුම්දෙනු ලැබූ බැවිනි (SC S D අංක 7/79, 17.7.79). ඒ අනුව ආණ්ඩුනුම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදනයන් සමග බොහෝ තොගුලුම් තීතියදී, ව්‍යවස්ථා 84 ප්‍රකාර, තුනෙන් දෙකේ වැඩි ජන්දයන් තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සම්මත කරනු ලැබූ අනර එය නීතියක් බවට පත්විය” (394-395pp අවධාරණය එකතු කෙරීමි)

විනිශ්චරු ප්‍රනාශ්ද මහතා විසින් සඳහන් කිරීමට යොමු ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා විධිවිධානයන් හි අන්තර්ගත වන්නේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කරනු ලබ ඇති ඉතාමත්ම වැදගත් මූලික අයිතිවාසිකම් සමහරක් වේ. සමානත්වයට ඇති අයිතිය (ව්‍යවස්ථා 12 (1)), අත්තනොමතික ලෙස අත්අංගුවට ගැනීම, රඳවා තැබීම සහ දඩුවම් පැමිණිවෙමත් තීදහස්වීම (ව්‍යවස්ථා 13 (1) සහ (2)) මේවාට ඇතුළත් වේ.

පුද්ගලයෙකුගේ තීදහසට අදාළ වන්නේයයි සිතියනුකි සියලුම මානව හිමිකම් සම්මතයන්ම පාහේ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතෙහි විධිවිධානයන් මගින් සම්පූර්ණයන්ම නොසලකා හරිනු ලැබ තිබේ. මේවාට ඇතුළත්වන ඉතාම ප්‍රමුඛ තීදහසවල් සමහරක් නම් වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමෙන් තොරව දිරස කාලපරිවිෂේදයන් තුළ අවිධිමත් ස්ථානවල රඳවා තබාගැනීම, පුළුල්ලෙස රඳවියන්ගේ අයිතින් අනිමිකිරීම, ඉතාම දුර්වල හා නොවැදගත් ආරක්ෂණයන්ට පමණක් යටත්ව අධිකරණ ක්‍රියාලාමයන් හිදී, පාපෝෂ්වාරණයන් පිළිගනු ලැබීම, සාක්ෂි මගින් තම නිවැරදි හාවය ඔප්පු කිරීමේ හාරය වගුලත්තරකරුවන් වෙත පැවරීම, වරදට සාපේෂ්ඨව අසාධාරණ ලෙස වැඩි වූ දඩුවම් පැමිණිවීම යනාදියෙන් වන තීදහස ආදියවේ. තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතෙහි අන්තර්ගත සීමාවන්ගෙන් තොරවූ රඳවා තබාගැනීමේ බලතල, විශේෂ නඩු විභාග ක්‍රියාපට්පාවීන් සහ අරප්‍රාන්වීත අධිකරණ සමාලෝචනයක් නොමැතිවීම යනාදිය මගින් වධ හිංසා පැමිණිවීම ඇතුළු අත්තනොමතික සහ හිතුවක්කාරී තිලධාරී හැසිරීම වලට ඉඩකඩ සැලසේ. ප්‍රවත්පත් හා අනෙකුත් ප්‍රකාශනයන් මුදණයකිරීම, ප්‍රකාශයට පත්කිරීම හා බෙදාහැරීම සඳහා ඇතැම් අවස්ථාවලදී රජයේ අනුමැතිය අවශ්‍ය කිරීම මගින් අදහස් ප්‍රකාශනයේ හා මාධ්‍යයේ තීදහසටද තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් බරපතල බැඳුනයන් සිදුකරනු ලැබේ. මෙම හේතු නිසා තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාමය පිළිවෙළ රඳාපවතින්නේයයි කියනු ලබන නීතියේ ආධිපත්‍යය අසාමාන්‍ය හා අහිතකර වෙනසකට ලක්කරන අතර එමගින් ක්‍රමානුකූල මානව හිමිකම් අපයෝග්‍රනයකටද මගපාදයි. එම පනත ක්‍රියාත්මකවීම මගින් විශේෂයන්ම අයෝහන ආකාරයේ ජනවාරිකත්වය මත පදනම් වූ වෙනසකම් කිරීමක්ද ඉස්මතු වේ ඇත.

අද පවතින ආකාරයට වූ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අහෝසිකරණ ලෙසත් එබදු පනතක අවශ්‍යතාවයක් ඇත්තාම් අදාළ එක්සත් ජාතින්ගේ ලියවිලි හා ඒහා අනුරුප ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාමය හාවිතයන් මගින් නිරුපතනය වන තුස්තවාදයට එරෙහි ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතින් හා ගැලපෙන නීතිකරණයන් මෙම තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත වෙනුවට පනවන ලෙසත් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය ඉල්ලා සිටි. එබදු නීතිකරණයන් ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජයක අරමුණු හා සමානුපාතික වන, අවශ්‍ය හා සුජාත තුස්ත විරෝධී බලතල වල තීතිය යුතු අවශ්‍යතාවයන් සපුරාන්නාවූ නීතිකරණයන් විය යුතුමය. එමෙන්ම ඒවා පූර්ණ අධිකරණමය සමාලෝචනයකටද යටත්විය යුතුය. මේ සම්බන්ධයෙන්, 2006 දී එක්සත් ජාතින්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් සම්මත කරගත් ගෝලිය තුස්ත විරෝධී උපාය මාර්ගයෙහි (Global Counter Terrorism Strategy) දක්වා ඇති වැදගත් මූලධර්මය විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය සැලකිල්ලට ගනී.

“..... සියලු දෙනා සඳහා වූ මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීම සහ නීතියේ ආධිපත්‍යය, උපායමාර්ගයේ සියලු සංසටකයන් සඳහා අත්‍යවශ්‍යවේ. එහිදී එලදායක තුස්ත විරෝධී පියවරයන් සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම එකිනෙක හා ගැටෙන අරමුණු නොවන බවත්, එකිනෙක උණුසුරණය කරගන්නා හා අනෙකුත් ලෙස ගක්තිමත් කරගන්නා සංයිද්ධීන් වන බව හා තුස්තවාදයේ විනැතියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධනය හා ආරක්ෂා කිරීම අවධාරණය කළ යුතු බව” (අවධාරණය එකතු කරණ ලදී.) මෙම යහපත් සංකල්පීය පූර්ව නිගමනය ශ්‍රී ලංකාවේ තුස්තවාදය නම්වූ ගැටළුව සමග කටයුතු කිරීම සඳහා අනාගතයෙහිදී පනවනු ලබන සියලු නීතිකරණයන්ගේ පදනමෙහි අන්තර්ගත විය යුතුය.